

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
200804147-

Vår ref.
200807182- /HEW

Dato
15.01.2009

Høring - forslag om lovfesting av krisesentertilbudet

Vi viser til Barne- og likestillingsdepartementets brev av 30. oktober 2008 med vedlegg.

Innledningsvis vil vi understreke at *Justisdepartementet* støtter intensjonen i forslaget. Vi har imidlertid følgende merknader:

Til punkt 3.6.2 Barnehus

I tredje linje under punkt 3.6.2 (s. 32) fremgår det at det i løpet av høsten 2008 skal etableres barnehus i Trondheim, Tromsø og Kristiansand. Dette er ikke riktig, og setningen foreslås endret til: *Høsten 2008 ble det åpnet barnehus i Kristiansand. I løpet av 2009 vil det bli etablert ytterligere tre barnehus, henholdsvis i Trondheim, Tromsø og Oslo.*

Til punkt 5.4. Administrative konsekvenser og overgangsordninger

Med forbehold om at dette er riktig forstått, fremgår det i forslaget at dagens ordning med øremerkede tilskudd til kommunene etter lovfestingen vil bli erstattet av en ordning med finansiering gjennom rammetilskuddet til kommunene. Det fremkommer videre at dette skal gjennomføres uten overgangsordninger, men i henhold til inntektsgarantitilskuddet.

Justisdepartementet vil uttrykke bekymring over at det ikke legges opp til overgangsordninger, slik praksis har vært tidligere, når øremerkede tilskudd innlemmes i rammetilskuddet. Intensjonen med en overgangsordning er som kjent å skjerme angjeldende virksomhet for raske omlegginger. I denne forbindelse bør det bemerkes at Stortinget så sent som i juni 2004 endret finansieringsordningen for

krisesentrene fra en ordning der 50 % ble dekket av verts-/brukerkommunene og 50 % av staten, til en ordning med 20 % fra førstnevnte og 80 % fra staten jf. Dok 8:17 (2003-2004). Begrunnelsen for dette var at flere krisesentre hadde svært anstrengt økonomi og at enkelte kommuner ikke i tilstrekkelig grad bevilget midler til arbeidet med voldsutsatte kvinner og barn ved krisesentrene. Det er således grunn til å anta at en ordning der kommunene nå skal finansiere krisesentrene i sin helhet gjennom rammetilskuddet, i en overgangsperiode vil kunne være sårbar. En overgangsordning slik det har vært praktisert frem til nå, bør etter Justisdepartementets oppfatning derfor vurderes på nytt.

Kriminalomsorgen

Kriminalomsorgen har samarbeidet med Oslo krisesenter om drift av selvhjelpsgrupper ved Bredtveit og Ravneberget kvinnefengsler. Det har imidlertid vært vanskelig å finne finansiering til dette prosjektet. Til tross for vår overnevnte bekymring knyttet til at det ikke legges opp til en overgangsordning i tradisjonell forstand, antar vi at det at krisesentertilbudet inngår som en del av det kommunale tilbudet, vil kunne styrke dette samarbeidet.

Vi ønsker å understreke at kvinner som løslates fra fengsel, bør være en viktig målgruppe for krisesentrenes arbeid. En rekke kvinnelige innsatte i fengsler har opplevd vold eller overgrep. Ifølge en landsomfattende levekårsundersøkelse (2004) rapporterte nesten en tredjedel av de kvinnelige innsatte at de hadde opplevd mishandling og vært i kontakt med barnevernet i oppveksten. Både mannlige og kvinnelige innsatte oppgir å ha vært utsatt for mishandling, men kvinnene rapporterer oftere om at de har opplevd seksuell mishandling (Friestad og Skog Hansen 2004). Mange kvinner i fengsel har blitt utsatt for vold fra en mannlig partner og sliter med angst, depresjoner og psykososiale problemer som følge av vold eller systematisk mishandling (Højdahl og Størksen 2004).

Forholdet til Svalbard

Vi har merket oss at det er foreslått en forskriftshjemmel for Kongen til å gi loven anvendelse på Svalbard, og det er bra. Særlig Longyearbyen ligner mer og mer på et fastlandssamfunn, og det innebærer at det kan være behov for et krisesentertilbud også her. Hvor stort behovet er og hvordan tilbudet bør utformes, er spørsmål som Longyearbyen lokalstyre og Sysselmannen er nærmest til å vurdere. Høringsuttalelsene fra disse instansene vil derfor være viktige innspill her. Vi forutsetter også at de blir trukket med i den nærmere utformingen av tilbudet.

Lover som innføres på Svalbard, skal i prinsippet gjelde for hele øygruppa. Det må derfor også tas høyde for behovene i de øvrige bosettingene på Svalbard.

Av merknadene til utkastets § 11 fremgår det at Kongen også kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forholdene. Vi foreslår at den tilføyelsen tas inn i selve lovbestemmelsen, slik at dette fremgår klart ved lesing av loven alene.

Det er i høringsnotatet foretatt en vurdering av kostnadene og hvordan kommunene skal kompenseres. Vi minner om at Longyearbyen lokalstyre ikke er en del av inntektssystemet og må kompenseres direkte over svalbardbudsjettet.

Med hilsen

Harald Aass
fagdirektør

Helle Eriksdatter Wilberg
førstekonsulent